

Informacija tėvams (globėjamas)

VAIKŲ BRANDUMAS MOKYKLAI

Penkerių - šešerių metų amžiaus vaikų tėvams rūpi, kokio amžiaus vaiką leisti į mokyklą: ar, kaip numatyta Švietimo įstatyme, šešerių metų - į priešmokyklinę grupę, septynerių - į pirmąją klasę, ar išleisti vaiką ugdytis anksčiau, nei jam sueis šešeri ar septyneri metai. Tokia galimybė numatyta Švietimo įstatyme bei švietimo ir mokslo ministro patvirtintame Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos apraše.

Kiekvieno vaiko branda yra individuali ir unikali. Labai svarbu ją įvertinti ir atsakyti į klausimą, ar ankstyvesnis vaiko išleidimas į mokyklą nepadarys jam žalos, ar vaikas jau yra pakankamai brandus kokybiškai naujai mokyklinei veiklai. Tai lemia vaiko sėkmę mokykloje.

Vaiko brandumas mokyklai yra daugiakomponentis reiškinys, kuris apima intelektualinę ir socialinę bei emocinę vaiko brandą.

1. Intelektinę brandą sudaro:

- Pažintiniai gebėjimai (pvz. gebėjimas išskirti figūrą iš fono, palyginti formą, mąstyti pagal analogiją, organizuoti erdvinę informaciją į sisteminę visumą, samprotavimo gebėjimai, įsiminimo ir atgaminimo pagal pavyzdį įgūdžiai, girdimasis suvokimas ir pan.).
- Kalbiniai gebėjimai, rodantys kalbos supratimą, žodyną ir gramatinę konstrukcijų vartojimą.
- Vizualinė-motorinė koordinacija, t.y. smulkiųjų judesių tikslumas, regimojo suvokimo ir motorinių koordinacijų visavertiškumas (pvz. gebėjimas susieti matomą elementą su atitinkamu rankos judesiu jį užrašant).
- Dėmesio, suvokimo, atminties, kalbos ir motorikos procesų integracija, turinti lemiamos reikšmės skaitymo įgūdžių formavimuisi mokantis rašytinė kalbos (pvz. gebėjimas susieti vizualią ir kalbinę informaciją greitai įvardijant vizualius stimulus).

2. Socialinę ir emocinę brandą sudaro:

- Gebėjimas kryptingai veikti, emocinis stabilumas, savikontrolė, gebėjimas užmegzti ryšius su bendraamžiais ir suaugusiais mokymosi veikloje, elgesio kontrolė ir kt.

Brandumo mokyklai įvertinimą atlieka Pasvalio rajono Švietimo pagalbos tarnybos Pedagoginio psichologinio skyriaus psichologės metodininkės J. Stipinienė ir S. Stapulionienė. Psichologui rekomendavus gali būti atliekami vaiko papildomi pažintinių, kalbinių gebėjimų vertinimai. Brandumo įvertinimas atliekamas **nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.** Būtina išankstinė registracija tel.: 8 (451) 34284. Registruotis galima jau nuo sausio 1 d.

Tėvai (globėjai), pageidaujantys įvertinti Vaiko brandumą, Švietimo pagalbos tarnybos vadovui nuo sausio 1 d. iki kovo 31 d. turi pateikti šiuos dokumentus:

1. Prašymą įvertinti vaiko brandumą.

2. Vaiko gimimo liudijimo kopiją.

3. **Tėvai, norintys vaiką ugdyti pagal priešmokyklinio ugdymo programą, kai tais kalendoriniais metais jam dar nesueina 6 metai,** pateikia užpildytą ikimokyklinio ugdymo auklėtojos rekomendaciją, jeigu vaikas buvo ugdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą. Rekomendacija turi būti patvirtinta ikimokyklinio ugdymo auklėtojos arba mokyklos vadovo parašais;

4. **Tėvai, norintys vaiką ugdyti pagal pradinio ugdymo programą, kai tais kalendoriniais metais jam dar nesueina 7 metai,** pateikia priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtą rekomendaciją pradinį klasių mokytojui apie atliktą vaiko galutinį pasiekimų vertinimą, jeigu vaikas buvo ugdomas pagal priešmokyklinio ugdymo programą. Rekomendacija turi būti patvirtinta priešmokyklinio ugdymo pedagogo arba mokyklos vadovo parašais;

Įvertinus Vaiko brandumą, parengiama Vaiko brandumo mokytiis pagal priešmokyklinio arba pradinio ugdymo programas išvada-rekomendacija. Psichologui įvertinus Vaiko brandumą ir nustatčius, kad vaikas, kuriam tais kalendoriniais metais nesueina 6 metai, yra brandus mokytiis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, ar vaikas, kuriam tais kalendoriniais metais nesueina 7 metai, yra brandus mokytiis pagal pradinio ugdymo programą, sprendimus dėl vaiko mokymosi pagal priešmokyklinio arba pradinio ugdymo programas priima tėvai (globėjai). O jei, įvertinus Vaiko brandumą ir nustatčius, kad vaikas nėra brandus mokytiis pagal priešmokyklinio arba pradinio ugdymo programą, ugdymas pagal minėtas programas nėra teikiamas.

Tėvai (globėjai), nesutinkantys su Švietimo pagalbos tarnybos pateikta Vaiko brandumo mokytiis pagal priešmokyklinio arba pradinio ugdymo programas įvertinimo išvadą-rekomendaciją, turi teisę per 14 kalendorinių dienų nuo jos pateikimo dienos Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centrui teikti prašymą išnagrinėti atlikto Vaiko brandumo mokytiis pagal priešmokyklinio arba pradinio ugdymo programas įvertinimo dokumentus.

*Remiantis „VBMJ-2.Vaiko brandumo mokyklai įvertinimas. Antrasis leidimas“ ir LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl vaiko brandumo mokytiis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašu“ Nr. V-751 2016 m. rugsėjo 1 d. medžiagą paruošė
psichologė metodininkė Jolita Stipinienė (2017 m.)*